

Michał Kobusiewicz

Pomorsko, pow. Sulechów

Informator Archeologiczny : badania 4, 16-17

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

wiślański (kulturę janisławicką) Wśród skorup przeważają zdecydowanie materiały kultury ceramiki grzebykowodołkowej, datowane na schyłek neolitu Ponadto na stanowisku reprezentowana jest kultura pucharów lejkowatych z fazy wióreckiej i kultura łużycka z IV okresu epoki brązu oraz w minimalnym stopniu kultura ceramiki wstęgowej kłutej i kultura ceramiki sznurowej

W bieżącym sezonie odkryto 2 paleniska i jamę (palenisko) oraz 3 jamy o niewyjaśnionym charakterze (prawdopodobnie odpadkowych). Jednakże najciekawszym rezultatem tegorocznych badań było odkrycie dużego obiektu o dość regularnym prostokątnym zarysie, zagłębionym znacznie poniżej warstwy kulturowej Szereg danych wskazuje, że może to być obiekt mieszkalny typu ziemianki W jego wypełnisku znaleziono zabytki krzemienne oraz materiały ceramiczne należące do kultury ceramiki grzebykowo-dołkowej Ziemianka została odkryta tylko częściowo, dlatego z szerszym omówieniem jak i z interpretacją, należy poczekać do chwili zakończenia jej eksploracji

Na całym wykopie odkryto i wyeksplorowano warstwę gleby kopalnej znajdującej się na przeszło metrowej głębokości poniżej warstwy kulturowej W przeciwieństwie do roku ubiegłego żadnych zabytków w glebie tej nie znaleziono

POMORSKO, pow Sulechów

Zakład Archeologii
Wielkopolski i Pomorza
Instytut Historii Kultury
Materialnej PAN w Poznaniu

Badania prowadził dr Michał Kobusiewicz
Finansował IHKM PAN Pierwszy sezon badań Stanowisko
wydmowe ze schyłkowego paleolitu i mezolitu

Stanowisko leży na dużej wydnie spoczywającej na drugiej terasie Warty, około 3 km na północ od wsi Pomorsko Wykop objął 60 m² powierzchni. Wyeksplorowano część bardzo bogatego skupienia zabytków krzemiennych Stwierdzono współwystępowanie zabytków schyłkowopaleolitycznych i mezolitycznych Zespół starszy należy do kultury świderskiej Występują w nim charakterystyczne liściaki tej kultury Zespół młodszy łączy się z starszym odcinkiem mezolitu

Wśród liściaków zespołu paleolitycznego występują okazy o cechach typologicznych liściaków kultur niżu północnoniemieckiego (ahrensburška) Również w składzie typologicznym mikrolitów zespołu mezolitycznego występują okazy wskazujące na nawiązania typologiczne do kultur niżu północno-zachodniej Europy

Odkryto także skład surowca krzemienego w postaci pięciu nieobrabianych buł narzutowca kredowego zmagazynowanych w jednym miejscu.

Zasadniczo surowcem podstawowym obu zespołów jest krzemień kredowy bałtycki. Stwierdzono jednak występowanie pojedynczych okazów krzemienia górnoastarckiego. Są to najdalsze znane importy tego surowca w kierunku zachodnim.

SOŚNIA, pow. Grajewo

patrz neolit

Stanowisko 1 i 2

ŚWIĘTOSZYN, pow. Milicz

Katedra Archeologii
Uniwersytetu Wrocławskiego

Stanowisko 1

Badania prowadził mgr Zbigniew Bagniewski.

Finansował WKZ we Wrocławiu. Pierwszy sezon badań. Stanowisko wydmore z okresu mezolitu i neolitu.

Stanowisko położone jest około 500 m na wschód od północnego skraju wsi, na kompleksie silnie rozwianych i zniszczonych wydm usypanych na tarasie nadzalewowej Baryczy.

Wykop ratowniczy I/70 założony został na zachodnim skraju stanowiska, tuż przy krawędzi terasy Baryczy. Łącznie objął on powierzchnię 332 m², z której uzyskano około 3577 wyrobów krzemienych oraz 183 ułamków naczyń tzw. kultury ceramiki dołkowo-grzebykowej. Materiał krzemienisty spoczywał w układzie bezkrzemienicowym nie licząc ułamków ceramiki tworzących wyraźne, ograniczone przestrzennie skupisko o średnicy 6,5 m.

Materiał mezolityczny (nie znaleziono zabytków krzemienych neolitycznych) reprezentowany jest przez 98 rdzeni, 15 trójkątów nierównoramiennych, 4 tylczaki typu Stawinoga, 2 półtylczaki typu Komornica, 6 półtylaczków „innych”, 18 trapezów, 43 drapaczy, 27 skrobaczy wielorakich, 6 rylców, 4 pazury oraz 3 obłęczniki oraz krótkie serie wyrobów innych.

Inwentarz wydaje się czysty kulturowo i reprezentuje młodszą fazę kultury komornickiej. W kontekście tego, nie wyjaśnioną sprawą jest obecność ceramiki dołkowo-grzebykowej. Związków ceramiki z materiałem krzemienistym nie stwierdzono.